

ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α

ΤΗΣ 23^{ης} ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΣ ΤΗΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΟΥ

ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΤΗΣ 21^{ης} ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2011

-----0-----

Μ Ε Λ Η : Ιωάννης Καραβοκύρης, Πρόεδρος, Φλωρεντία Καλδή, Γεώργιος Κωνσταντάς, Ανδρονίκη Θεοτοκάτου, Μιχαήλ Ζυμής και Ευφροσύνη Κραμποβίτη, Αντιπρόεδροι, Γαρυφαλλιά Καλαμπαλίκη, Ευάγγελος Νταής, Χρυσούλα Καραμαδούκη, Μαρία Βλαχάκη, Νικόλαος Μηλιώνης, Γεώργιος Βοΐλης, Γεωργία Μαραγκού, Μαρία Αθανασοπούλου, Ελένη Λυκεσά, Ευαγγελία - Ελισσάβητ Κουλουμπίνη, Σταμάτιος Πουλής, Κωνσταντίνα Ζώη, Δημήτριος Πέππας, Δέσποινα Καββαδία - Κωνσταντάρα, Αγγελική Μυλωνά, Γεωργία Τζομάκα, Αργυρώ Λεβέντη, Στυλιανός Λεντιδάκης, Αντώνιος Κατσαρόλης, Βιργινία Σκεύη και Κωνσταντίνος Εφεντάκης, Σύμβουλοι.

Οι Αντιπρόεδροι Ευστάθιος Ροντογιάννης, Νικόλαος Αγγελάρας και Σωτηρία Ντούνη και οι Σύμβουλοι Άννα Λιγωμένου, Κωνσταντίνος Κωστόπουλος, Βασιλική Ανδρεοπούλου, Ασημίνα Σαντοριναίου, Χριστίνα Ρασσιά και Θεολογία Γναρδέλλη απουσίασαν δικαιολογημένα, ενώ η Σύμβουλος Αγγελική Μαυρουδή αποχώρησε από τη διάσκεψη, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 1968/1991.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ : Διονύσιος Λασκαράτος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ : Ιωάννα Αντωνογιαννάκη, Γενική Συντονίστρια, που ασκεί και καθήκοντα αναπληρώτριας Επιτρόπου στην Υπηρεσία Επιτρόπου στη Γραμματεία του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Α.΄

Β.΄

Γ.' Στη συνέχεια, ο Σύμβουλος Νικόλαος Μηλιώνης, που ορίστηκε εισηγητής από τον Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, βάσει του άρθρου 131 παρ. 3 του π.δ. 1225/1981 «Περί εκτελέσεως των περί Ελεγκτικού Συνεδρίου διατάξεων» (ΦΕΚ-304, Α'), φέρει προς συζήτηση σχέδιο προεδρικού διατάγματος υπογεγραμμένο από τους Υπουργούς Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων περί καθορισμού κατώτατων ορίων δαπανών που θα υπάγονται στον προληπτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου και το οποίο εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων του άρθρου 27 παρ. 2 του ν. 2362/1995 (ΦΕΚ 247, Α'), όπως αντικαταστάθηκε από το ταυτάριθμο άρθρο του ν. 3841/2010 (ΦΕΚ 141, Α'), για την παροχή της σύμφωνης γνώμης του Σώματος.

Το περιεχόμενο του σχεδίου προεδρικού διατάγματος έχει ως εξής:

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ.....

«Καθορισμός κατώτατου ορίου δαπανών που ελέγχονται

Από το Ελεγκτικό Συνέδριο»

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:
 - α) του άρθρου 27, παρ. 2 του ν. 2362/1995 «Περί Δημοσίου Λογιστικού, ελέγχου των δαπανών του Κράτους και άλλες διατάξεις (Α' 247), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 27 του ν. 3871/2010 (Α' 141).
 - β) του άρθρου 90 του κώδικα, ο οποίος κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα (Α' 98).

2. Τη σύμφωνη γνώμη του Ελεγκτικού Συνεδρίου, όπως διατυπώθηκε στα Πρακτικά της.....Γενικής Συνεδριάσεως της Ολομελείας του της.....
3. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις του παρόντος δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.
4. Την.....γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνεια και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων,
Αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Κατώτατο όριο ελεγχόμενων δαπανών

1. α. Ο ασκούμενος από το Ελεγκτικό Συνέδριο προληπτικός έλεγχος διενεργείται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και τα διεθνή ελεγκτικά πρότυπα επί δαπανών που υπερβαίνουν κατά χρηματικό ένταλμα τα όρια τα οποία καθορίζονται κατά κατηγορία ελεγχόμενων φορέων ως ακολούθως:
 - ι) Δαπάνες Κεντρικής Διοίκησης (άρθρο 1B, παρ. 4, ν. 2362/1995): Από του ποσού των εικοσιπέντε χιλιάδων (25.000) ΕΥΡΩ και άνω.
 - ii) Δαπάνες ΝΠΙΔΔ (όπου ασκείται προληπτικός έλεγχος): Από του ποσού των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ΕΥΡΩ και άνω.
 - iii) Δαπάνες ΟΤΑ α' βαθμού (Δήμων): Από του ποσού των δέκα χιλιάδων (10.000) ΕΥΡΩ και άνω.
 - iv) Δαπάνες ΟΤΑ β' βαθμού (Περιφερειών, μετά την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 275 του ν. 3852/2010 [Α' 87]): Από του ποσού των εικοσιπέντε χιλιάδων (25.000) ΕΥΡΩ και άνω.

β. Στα ποσά της προηγούμενης παραγράφου συμπεριλαμβάνεται και ο αναλογών Φ.Π.Α.

2. Κατ' εξαίρεση, δαπάνες, οι οποίες απορρέουν από συμβάσεις εκτέλεσης δημόσιων έργων, μελετών ή προμηθειών με συμβατικό προϋπολογισμό ανώτερο των ορίων της προηγούμενης παραγράφου, ελέγχονται προληπτικά ανεξαρτήτως του ύψους αυτών, κατά την υποβολή του πρώτου λογαριασμού και μόνο.

Άρθρο 2

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από 1.1.2011.

Στον Υπουργό Οικονομικών αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του διατάγματος αυτού.

Αθήνα, Δεκεμβρίου 2010

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΑΡΟΛΟΣ ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

**ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ &
ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ**

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ

Ο Σύμβουλος Νικόλαος Μηλιώνης εισηγήθηκε τα εξής:

1. Ο καθιερωθείς με τον ν. ΑΥΟΖ'/1887 προληπτικός έλεγχος των δημόσιων δαπανών από το Ελεγκτικό Συνέδριο ρυθμίστηκε με τους αλληλοδιαδόχως ισχύσαντες νόμους (ν. 400/1914, ν. 193/1920, ν.δ. της 31.7.1926, α.ν. 321/1969, ν. 1489/1984, ν. 1868/1989, ν. 2145/1993 και 2479/1997) και ανήχθη σε συνταγματικής περιωπής αρμοδιότητα αυτού με τα «συνταγματικά κείμενα» του 1969 και του 1973 (άρθρο 98)

και για πρώτη φορά σε δημοκρατικά νομιμοποιημένο Σύνταγμα με το ισχύον του έτους 1975 (άρθρο 98). Συγκεκριμένα, με την συνταγματική διάταξη του άρθρου 98, όπως ισχύει μετά την αναθεώρησή τους το 2001, ορίζεται ότι: «1. Στην αρμοδιότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου ανήκουν ιδίως: α. Ο έλεγχος των δαπανών του Κράτους, καθώς και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλων νομικών προσώπων, που υπάγονται με ειδική διάταξη νόμου στο καθεστώς αυτό (...). 2. Οι αρμοδιότητες του Ελεγκτικού Συνεδρίου ρυθμίζονται και ασκούνται, όπως νόμος ορίζει. (...)».

2. Σύμφωνα με το άρθρο 27 του ν. 3871/2010 ορίζεται ότι το άρθρο 27 του ν. 2362/1995 αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 27 “ Έλεγχος Δαπανών και Εσόδων από το Ελεγκτικό Συνέδριο” 1. Όλες οι δαπάνες του Δημοσίου, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (πρώτου και δεύτερου βαθμού) και των λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, καθώς και τα έσοδα αυτών, υπόκεινται σε έλεγχο από το Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με τις διατάξεις που το διέπουν και τα διεθνή ελεγκτικά πρότυπα. 2. Ο ασκούμενος από το Ελεγκτικό Συνέδριο προληπτικός έλεγχος διενεργείται σύμφωνα με τις παραπάνω διατάξεις, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 17 του άρθρου 282 του ν. 3852/1010 (ΦΕΚ 87 Α’), και πραγματοποιείται σε δαπάνες, το κατώτατο ύψος των οποίων προσδιορίζεται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου». Επίσης, ο ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα “Καλλικράτης”» ορίζει στην παρ. 17 στην παρ. άρθρο 282 υπό τον τίτλο «Γενικές Μεταβατικές Διατάξεις» ότι «Κατά τη διάρκεια εφαρμογής του προγράμματος σταθεροποίησης και ανάπτυξης της οικονομίας της

χώρας, σύμφωνα με τις διατάξεις της σχετικής νομοθεσίας, η εκκαθάριση, ο έλεγχος νομιμότητας και η εντολή πληρωμής των δαπανών των περιφερειών διενεργείται από τις υπηρεσίες δημοσιονομικού ελέγχου του Υπουργείου Οικονομικών (Γενικό Λογιστήριο του Κράτους), που λειτουργούν σε κάθε περιφέρεια».

3. Ο προϋπολογισμός του Κράτους, κατ' άρθρο 79 του Συντάγματος, εκτελείται με σειρά διοικητικών πράξεων που καταλήγουν στην υλική ενέργεια της εκταμίευσης χρηματικών ποσών από το Δημόσιο Ταμείο. Η πραγματοποίηση ενός δημόσιου εξόδου προϋποθέτει ορισμένη διοικητική διαδικασία και τελικώς καταβολή χρηματικού ποσού. Η διαδικασία αυτή αποτελεί σύνθετη διοικητική ενέργεια που καθιστά το Κράτος οφειλέτη και ταυτόχρονα αποσκοπεί στην απόσβεση τη απαίτησης του πιστωτή, για την οποία προβλέπεται ποσό (πίστωση) στον προϋπολογισμό εξόδων (άρθρο 79 παρ. 2 Συντ, και άρθρο 15 ν. 2362/1995, όπως αντικαταστάθηκε από άρθρο 17 ν. 3871/2010). Η ως άνω σύνθετη διοικητική ενέργεια, που αντιστοιχεί στη δημοσιολογιστική έννοια της δαπάνης, εμπίπτει στον κύκλο καθηκόντων του διατάκτη, καταλήγει δε στην έκδοση τίτλου πληρωμής (χρηματικού εντάλματος), με τον οποίο εντέλλεται η καταβολή ορισμένου χρηματικού ποσού σε πίστωση του Κράτους για νόμιμη αιτία. Στον τίτλο πληρωμής που εκδίδεται μετά προηγούμενη αναγνώριση και εκκαθάριση, δηλαδή ύστερα από έρευνα για τη γέννηση και ύπαρξη της απαίτησης σε βάρος του Κράτους και τον προσδιορισμό αυτού, ενσωματώνεται η εντολή προς την υπόλογο διαχειριστή του Δημοσίου, βάσει της οποίας αυτός αποκτά την εξουσία για την παράδοση ορισμένης ποσότητας χρημάτων σε κατονομαζόμενο στον τίτλο πιστωτή του Κράτους (δικαιούχο) (Ελ.Συν. Ολομ πρακτικά της 34^{ης} Γεν.Συν./8.10.1984). Στο στάδιο πριν από την πληρωμή της δημόσιας δαπάνης ασκείται η συνταγματική αρμοδιότητα

του προληπτικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Συγκεκριμένα, το εντεταλμένο όργανο του Ελεγκτικού Συνεδρίου (Επίτροπος) διαπιστώνει αν η δημόσια δαπάνη που εντέλλεται με το υπό θεώρηση χρηματικό ένταλμα βρίσκεται εντός των ορίων της πίστωσης που να αντιστοιχεί στον οικείο κωδικό αριθμό. Αν δεν υπάρχει επαρκές υπόλοιπο πίστωσης στον οικείο κωδικό αριθμό ή τα δικαιολογητικά της δαπάνης δεν είναι κατά νόμιμο και πλήρη τρόπο συνταγμένα, το εν λόγω εντεταλμένο ελεγκτικό όργανο συντάσσει έκθεση επιστροφής του αθεώρητου χρηματικού εντάλματος στον διατάκτη της δαπάνης. Ο διατάκτης αν αποδεχθεί τις απόψεις του ελεγκτικού οργάνου, ακυρώνει το χρηματικό ένταλμα και ματαιώνει τη διενέργεια της δαπάνης· αν όμως επιμένει στη νομιμότητα και κανονικότητα της δημόσιας δαπάνης επανυποβάλλει το χρηματικό ένταλμα στο ελεγκτικό όργανο με τις αντιρρήσεις του. Το ελεγκτικό όργανο, αν εξακολουθεί να επιμένει στις απόψεις του, υποβάλλει με έκθεσή του το φάκελο της υπόθεσης στο Ελεγκτικό Συνέδριο για να επιλύσει διαφωνία που ανέκυψε μεταξύ αυτού και του διατάκτη.

4. Ο προληπτικός έλεγχος που ασκεί το Ελεγκτικό Συνέδριο δεν καλύπτει το σύνολο των εκταμιευόμενων δημόσιων δαπανών. Περιορίζεται στις δαπάνες που εντέλλονται με χρηματικό ένταλμα πληρωμής ή προπληρωμής, ενώ μεγάλο τμήμα των δημόσιων δαπανών εξαιρείται από τον έλεγχο αυτό. Συγκεκριμένα, δεν υπάγονται στον προληπτικό έλεγχο από το Ελεγκτικό Συνέδριο οι δαπάνες που εντέλλονται με μισθοδοτικές καταστάσεις ή άλλους τίτλους πληρωμής και αφορούν σε πάγιες και σταθερές δαπάνες (μισθούς και συντάξεις δημόσιων υπαλλήλων ή μισθώματα για τη στέγαση των δημόσιων υπηρεσιών), με την απόφαση 194902/1969 του Υπουργού Οικονομικών (ΦΕΚ-777, Β'), που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 28 του

ν.δ. 321/1969 και εξακολουθεί να ισχύει (άρθρο 112 παρ. 1 ν. 2362/1995). Οι δαπάνες αυτές εξαιρούνται από τον προληπτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, διότι οι μισθοί και συντάξεις προσδιορίζονται σαφώς κατ' έκταση και είδος από τους ειδικούς μισθολογικούς και συνταξιοδοτικούς νόμους, σε συνδυασμό με τις διατάξεις για τη βαθμολογική διάρθρωση των υπαλλήλων και διενεργούνται με ιδιαίτερα εξειδικευμένη διαδικασία που παρέχει ουσιώδεις εγγυήσεις όχι μόνο για την ορθότητα της εκκαθάρισης αλλά και ως προς την αναζήτηση των τυχόν επιπλέον καταβληθέντων ποσών, αφού οι δικαιούχοι υπάλληλοι τελούν σε ειδική σχέση με το Κράτος και είναι ευχερής η παρακράτησή τους από τις αποδοχές των επόμενων μισθών, ενώ τα μισθώματα είναι σαφώς προσδιορισμένα κατά ποσό στην οικεία σύμβαση και επαναλαμβάνονται κατά πάγιο τρόπο (βλ. Νικ. Θέμελη, Ο προληπτικός έλεγχος των κρατικών δαπανών και το άρθρο 98 του Συντάγματος, ΤοΣ 1987, σ. 257). Και είναι γεγονός ότι επιφυλάξεις για την συνταγματικότητα της διάταξης αυτής διατυπώθηκαν με τα πρακτικά της 19ης έκτακτης Γεν. Συν./25.5.1979 και της 20ής Γεν. Συν./30.5.1979, πλην ουδέποτε το Ελεγκτικό Συνέδριο εφάρμοσε τα πρακτικά αυτά, σε ό,τι αφορά τις επιφυλάξεις αυτές, αφού ουδέποτε προέβη σε καταλογισμό των δαπανών αυτών. Εν πάση περιπτώσει, το τμήμα των κρατικών δαπανών που εξαιρείται από τον προληπτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι δεν υψηλό, αφού σε αυτόν υπόκειται περίπου το 5% των δαπανών του προϋπολογισμού (βλ. Αικ. Γιαλιτάκη, Η δημοσιονομική δαπάνη και προληπτικός έλεγχος, Αφοί Π. Σάκκουλα, 1999, σ. 27). Επομένως, ο προληπτικός έλεγχος του Ελεγκτικού Συνεδρίου δεν καταλαμβάνει το σύνολο των δημόσιων δαπανών και είναι συνταγματικά δυνατόν με διάταξη νόμου, που εκδίδεται σύμφωνα με την παράγραφο 2 εδάφιο β' του άρθρου 98 του Συντάγματος, να

τίθενται κατώτατα όρια δαπανών σε κατηγορίες δαπανών, όπου τούτο είναι εφικτό, με ταυτόχρονη διατήρηση του ελέγχου χωρίς κατώτατο όριο για άλλες κατηγορίες δαπανών, όπου τούτο επιτάσσεται από τη φύση των εν λόγω δαπανών ή από λόγους υπέρτερου δημόσιου συμφέροντος. Συνακόλουθα, η διάταξη του άρθρου 27 του ν. 3871/2010, με την οποία τίθενται κατώτατα όρια δαπανών για την άσκηση προληπτικού ελέγχου είναι, κατ' αρχήν, συνταγματική, με την προϋπόθεση ότι τα τιθέμενα όρια με το υπό έκδοση προεδρικό διάταγμα θα είναι τέτοιου ύψους που δεν θα αίρεται κατ' ουσίαν η συνταγματική του αρμοδιότητα.

5. Σημειωτέον ότι από άποψη συγκριτικού δικαίου ο προληπτικός έλεγχος των δημόσιων δαπανών από το Ελεγκτικό Συνέδριο έχει καταργηθεί στα δημοσιονομικά συστήματα όπου εφαρμοζόταν ο έλεγχος αυτός: Συγκεκριμένα, στο Βέλγιο, που αποτέλεσε το πρότυπο και για τον προληπτικό έλεγχο που ισχύει στη χώρα μας, καταργείται σταδιακά με τον νόμο της 23^{ης} Μαΐου 2003, από το 2009 μέχρι την 1.1.2012. Στην Ιταλία, ο προληπτικός έλεγχος των δημόσιων δαπανών από το Ελεγκτικό Συνέδριο καταργήθηκε με τον νόμο 20 της 14.1.1994 και περιορίστηκε μόνο σε ορισμένες διοικητικές πράξεις που έχουν δημοσιονομικές επιπτώσεις, ισχύει δε κατ' εξαίρεση για δημόσιες δαπάνες μεγάλου ποσού, ύστερα από πρόταση της Κυβέρνησης. Στην Πορτογαλία, ο εν λόγω έλεγχος καταργήθηκε από τους νόμους 98/97 της 26.8.1997 και 14/96 της 20.4.1996. Στο Λουξεμβούργο, ο αντίστοιχος έλεγχος καταργήθηκε με το νόμο της 8.6.1999. Αντί των καταργηθεισών αυτών αρμοδιοτήτων, τα αντίστοιχα Ελεγκτικά Συνέδρια ενισχύθηκαν με την αρμοδιότητα ελέγχου της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης (οικονομίας, αποδοτικότητας, αποτελεσματικότητας) και την εισαγωγή των διεθνών ελεγκτικών προτύπων στους

ελέγχους που διενεργούν. Ήδη, από το 2008 ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης στην έκθεσή του «Προϋπολογισμός στην Ελλάδα» έκανε, μεταξύ άλλων, τη σύσταση «5.5. (...)». Η έντονη εστίαση στους προληπτικούς ελέγχους από το Ελεγκτικό Συνέδριο είναι παρωχημένη και αποτελεί εμπόδιο στον εκσυγχρονισμό του. Όπως ο Διεθνής Οργανισμός Ανώτατων Ελεγκτικών Οργανισμών (1998: ενότητα 2.3) επισημαίνει, ο προληπτικός έλεγχος “έχει το μειονέκτημα της δημιουργίας υπερβολικού φόρτου εργασίας και θολών αρμοδιοτήτων”. Μια πιο σύγχρονη προσέγγιση για τους προληπτικούς ελέγχους είναι να αποτελούν μέρος των διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου. Το Ελεγκτικό Συνέδριο πρέπει να αναθεωρήσει την αποτελεσματικότητά τους, αλλά πρέπει να επικεντρωθεί στους κατασταλτικούς ελέγχους. Ο προληπτικός έλεγχος από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους είναι αποδεκτός βραχυπρόθεσμα (...). Το Ελεγκτικό Συνέδριο θα πρέπει να λάβει επαρκή βοήθεια και πόρους για να αναπτύξει ικανότητες για κατασταλτικούς ελέγχους αποδοτικότητας, που θα παρέχουν στοιχεία στο Κοινοβούλιο και στην κοινή γνώμη για την επίτευξη της σχέσης κόστους ωφέλειας. (...)».

Η Ολομέλεια αφού άκουσε την εισήγηση του Συμβούλου Νικολάου Μηλιώνη, ύστερα από συζήτηση, συμφωνούντος και του παρισταμένου Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας, την έκανε δεκτή κατά πλειοψηφία.

Κατά τη γνώμη όμως δύο (2) μελών του Δικαστηρίου, ήτοι: της Αντιπροέδρου Φλωρεντίας Καλδή και του Συμβούλου Γεωργίου Βοΐλη, οι ρυθμίσεις του υπό κρίση σχεδίου προεδρικού διατάγματος, με τις οποίες σκοπείται ο περιορισμός του, υπό των οργάνων του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ασκουμένου προληπτικού ελέγχου των δαπανών του Κράτους, των Ο.Τ.Α. και των Ν.Π.Δ.Δ., προσκρούουν στο άρθρο 98 παρ.1^α του

Συντάγματος με την οποία κατοχυρώνεται ο προληπτικός έλεγχος των δαπανών των ανωτέρω φορέων. Η διάταξη αυτή, όπως έχει ερμηνευθεί από το Ελεγκτικό Συνέδριο μέχρι σήμερα (βλ. Πρακτ. Ολ. Ε. Σ. της 20^{ης} Γεν. Συν. 30-5-1979 και της 23^{ης} Γεν Συν. της 11-9-2003) κατοχυρώνει τον προληπτικό έλεγχο των δημοσίων δαπανών, ενώ η παρ.1γ του ίδιου άρθρου του Συντάγματος κατοχυρώνει τον κατασταλτικό έλεγχο των ιδίων δαπανών. Παρέπεται εξ αυτών ότι και οι δύο μορφές ελέγχου των δαπανών ήτοι προληπτικός και κατασταλτικός έλεγχος, καθιερούμενες με δύο διαφορετικές αλλά σχεδόν ομοίου περιεχομένου συνταγματικές διατάξεις, έχουν την ίδια συνταγματική κατοχύρωση και δεν μπορεί ο κοινός νομοθέτης να τους περιορίσει-πράγμα που ουσιαστικά οδηγεί στην μερική κατάργησή τους παρά μόνον είτε να τους διευρύνει είτε να τους οριοθετήσει, καθορίζοντας τρόπο και ειδικότερους όρους άσκησή τους. Διαφορετική ερμηνεία των συνταγματικών διατάξεων του άρθρου 98 που εξουσιοδοτούν τον κοινό νομοθέτη να μπορεί με νόμο να παρεμβαίνει στα ζητήματα του ασκούμενου από το Ελεγκτικό Συνέδριο ελέγχου και των αρμοδιοτήτων αυτού με αναγνώριση της δυνατότητάς του για επιβολή περιορισμών έστω και ποσοτικών ως προς τις ελεγχόμενες δαπάνες θα ισοδυναμούσαν με ουσιαστική κατάργηση των αρμοδιοτήτων αυτού, πράγμα που θα ήταν αντίθετο με το γράμμα και το πνεύμα του Συνταγματικού νομοθέτη που δεν θα ήθελε σε καμία περίπτωση η όντως συνταγματικώς επιτρεπτή και θεμιτή ρυθμιστική αρμοδιότητα του κοινού νομοθέτη να εξικνείται μέχρι ουσιαστικού περιορισμού των ελεγκτικών αρμοδιοτήτων του Ελεγκτικού Συνεδρίου και της εξ αυτού του λόγου αποδυνάμωσής του. Η θέσπιση δε ορίων δαπανών πέραν των οποίων θα ασκείται ο προληπτικός έλεγχος αυτών από το Ελεγκτικό Συνέδριο όπως προβλέπεται στις υπό κρίση διατάξεις δεν ενδείκνυται σε

κάθε περίπτωση διότι ανοίγει δια της μεθόδου της κατατμήσεως των δαπανών και την πληρωμή τους με περισσότερα χρηματικά εντάλματα ποσού όμως κάτω του σχετικού ορίου, πεδίο αποφυγής του προληπτικού ελέγχου και καταστρατήγησης των σχετικών περί αυτού διατάξεων καθιστάμενος με αυτόν τον τρόπο, αναποτελεσματικός.

Στο σημείο αυτό η Ολομέλεια διέκοψε τη συζήτηση του εν λόγω θέματος για την επόμενη συνεδρίαση.

Μετά το τέλος της συνεδριάσεως συντάχθηκε το παρόν πρακτικό, το οποίο, αφού θεωρήθηκε και εγκρίθηκε από τον Πρόεδρο, υπογράφεται από τον ίδιο και τη Γραμματέα.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΡΑΒΟΚΥΡΗΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΙΩΑΝΝΑ ΑΝΤΩΝΟΓΙΑΝΝΑΚΗ

**Για την ακρίβεια
Η Γραμματέας**

ΙΩΑΝΝΑ ΑΝΤΩΝΟΓΙΑΝΝΑΚΗ